

Udkast til referat

Borgmesterforum Fyn

20. februar 2020

kl. 12:30 - 14.30

Nyborg Rådhus – Torvet 1 – 5800 Nyborg

Byregion Fyn Sekretariat:

Thomas Thume Nielsen

thni@odense.dk

tlf. 30 66 16 28

Helle Dyrlov Madsen

hdma@odense.dk

tlf. 23 99 67 22

Dagsorden

1. Godkendelse af referatet fra det seneste møde i Borgmesterforum Fyn
2. FynBus Klimastrategi og fælles udbud
3. For-projekt til afdækning af muligt fynsk affaldseftersorteringsanlæg
4. Grøn Vision FYN 2030
5. De fynske infrastrukturprioriteringer
6. MF Møde FYN 30. marts 2020
7. Evt.

1. Godkendelse af referatet fra det seneste møde i Borgmesterforum Fyn

Godkendelse af referatet fra det seneste møde i BMF d. 26. november 2019

Referat godkendt

2. FynBus Klimastrategi og fælles udbud

Sagsresumé

På FynBus' bestyrelsesmøde den 13. december 2019 vedtog bestyrelsen, at FynBus skal udarbejde forslag til klimastrategi som en tilføjelse til den nuværende strategi 2018-2020 samt forslag om fælles udbud ved kommende udbud af busruter for Fyn, Langeland og Region Syddanmark. Sagen har været fremstillet i Kommunaldirektørforum Fyn, som ønskede sagen forelagt for Borgmesterforum Fyn

Sagsfremstilling

FynBus præsenterer de foreløbige tanker og oplæg til ny klimastrategi samt processen ved det fælles udbud. Endvidere vil FynBus invitere til samarbejde med kommuner og Region Syddanmark i forhold til de forestående opgaver.

På Fyn har kommunerne tilkendegivet, at der generelt er interesse for at sætte klimaet på dagsordenen, senest i forbindelse med Grønt Topmøde Fyn på Lundsgaard Gods ved Kerteminde den 8. november 2019, hvor rammen blandt andet var FN's Verdensmål 17 "Partnerskab for handling".

Region Syddanmark præsenterede den 27. november 2019 den regionale udviklingsstrategi 2020-2023 "Fremtidens Syddanmark". Også her danner FN's Verdensmål en ramme. Under temaet "Mobilitet for alle" indgår den kollektive trafik i et mål om grøn omstilling frem mod nulemissions-samfundet.

FynBus ønsker at sætte den kollektive trafik og klimaet på dagsordenen som en central del af "Grøn Vision for Fyn" og "Fremtidens Syddanmark". FynBus har derfor i 2019 igangsat arbejdet med at beskrive en klimastrategi.

Ud fra denne vision vil FynBus arbejde på at sikre, at den kollektive transport, herunder visiteret flexkørsel, påvirker både det lokale miljø og det globale klima mindst muligt ved at arbejde med ambitiøse miljømål og klimakrav i de fremtidige udbud af bus- og flexkontrakter.

Direktør Carsten Hyldborg fremlægger FynBus' overvejelser om klimastrategi og kommende fælles udbud samt drøftelse af den videre proces.

Indstilling

Det indstilles til BMF,

- at borgmesterforum drøfter FynBus' til forslag klimastrategi og kommende udbud og den videre proces

Beslutning

Borgmesterforum Fyn tager orienteringen til efterretning

3. For-projekt til afdækning af muligt fynsk affaldseftersorteringsanlæg

Sagsresumé

Både nationalt og fra EU stilles der krav om at øge genanvendelsen af husholdningsaffald væsentligt de kommende år. Skal lovkravene opfyldes på både miljømæssig og økonomisk optimal vis, er det oplagt at tænke i en vis grad af fælles systemer til indsamling og håndtering af affaldet på Fyn.

For at kunne leve op til de skærpede fremtidige krav til affaldssortering ønsker de fynske affaldsselskaber i samarbejde med kommunerne at igangsætte et for-projekt om grundlaget for et fynsk eftersorteringsanlæg for primært husholdningsaffald på Fyn.

Et fynsk eftersorteringsanlæg skal ses som et led i realiseringen af den fælles fynske grønne vision. Eftersortering er en robust og fremtidssikker affaldshåndtering, som bl.a.:

- løbende kan optimeres i forhold til efterspørgsel og kommende krav til genanvendelse
- sikrer en enklere affaldsløsning hos borgerne
- sikrer bedre kontrol med affaldsstrømme og hvor affaldet efterfølgende afsættes/ender

For-projektet finansieres af de fynske affaldsselskaber i fællesskab.

Projektet præsenteres af dir. Ole Øgelund, Svendborg Affald og Vand og Natur- & Miljøchef Mette Højby Petersen, Nordfyns Kommune

Sagsfremstilling

De fynske affaldsselskaber og 9 af de fynske kommuner har gennem flere år erfaringsudvekslet og samarbejdet om strategi for affaldshåndtering og ressourcegenvinding samt drøftet mulige fordele ved en delvis fælles indsats. Det styrkede samarbejde herom er ikke mindst en udløber af Energiplan Fyn samarbejdet under Byregion Fyn (www.energiplanfyn.dk), hvor den fælles fynske grønne vision også har sit grundlag.

Hvad ligger forud for for-projektet?

De fynske kommuner og affaldsselskaber har sammen med Syddansk Universitet gennemført projekterne SYFRE I og II (Synergi i fynske ressourcestrategier). I projekterne er der gennemført detaljerede analyser af kommunernes nuværende affaldsløsninger, samt opstillet og regnet på en række fremtidige mulige scenarier for indsamling og genanvendelse af husholdningsaffaldet bl.a. med eftersortering af restaffaldet på et fælles sorteringsanlæg.

SYFRE har bl.a. vist, at de fynske kommuner kan opnå:

1. en højere genanvendelsesprocent med et fælles fynsk eftersorteringsanlæg til behandling af det tørre restaffald (når madaffald er frasorteret), end hvis borgerne selv sorterer dette affald ud i et større antal beholdere ved husstanden.

2. klare stordriftsfordele og dermed økonomiske fordele ved at forankre et sorteringsanlæg i et fælles fynsk samarbejde.

Erfaringer fra andre lande samt SYFRE-rapporten viser, at Fyn råder over den nødvendige affaldsmængde til at der kan drives et rentabelt eftersorteringsanlæg. Et eftersorteringsanlæg giver, i takt med den teknologiske udvikling, mulighed for, at frasorteringen kan forfines og optimeres til endnu flere affaldstyper til genanvendelse (f.eks. tekstiler og drikkekartoner). Herved er der potentiale for at kunne øge genanvendelsen yderligere uden at øge antallet af beholdere hos borgerne. Dette bidrager til en god robusthed i forhold til fremtidige krav og ønsker, og en bedre kontrol med affaldsstrømme og hvor affaldet afsættes/ender.

For-projektet skal kvalificere arbejdet i SYFRE, hvor bl.a. anlægsøkonomi, kvaliteten af de udsorterede genanvendelige materialer, arbejdsmiljøet på anlægget og anlæggets driftssikkerhed skal undersøges nærmere.

Der findes pt. ikke et eftersorteringsanlæg i Danmark, som kan sortere på restaffaldet. ARC (Amager Ressourcecenter, som er ejet af fem hovedstadskommuner) har dog besluttet at etablere et eftersorteringsanlæg til restaffald. Efter det oplyste, er der ikke flere konkrete planer om etablering af privat eller offentligt ejede eftersorteringsanlæg til restaffaldet i Danmark, hvor markedet i f.eks. Norge, Finland og Holland er i udvikling og flere anlæg er blevet etableret.

Formål med for-projektet

Det overordnede formål med for-projektet er at skabe et tilstrækkeligt præcist grundlag for, at de fynske kommuner og affaldsselskaber kan træffe beslutning om, hvorvidt kommunernes affaldsordninger skal understøttes med etableringen af et fynsk eftersorteringsanlæg for den tørre restfraktion inklusive plast. For-projektet skal bla. afdække følgende forhold:

- Udarbejde skitseprojekt for de tekniske løsninger for et eftersorteringsanlæg
- Prissætning af anlægget – anlæg og drift
- Miljøforhold
- Kortlægge organisatoriske muligheder for ejerskab af anlægget
- Kortlægge organisatoriske muligheder for driften af anlægget
- Lokaliseringsanalyse – udpege mulig placering

(Bilag 01 Kommissorium)

Det er vigtigt at fremhæve, at for-projektet alene har til formål at afdække tekniske, økonomiske og organisatoriske forhold for et fynsk eftersorteringsanlæg med henblik på at kunne understøtte et fremtidigt politisk beslutningsgrundlag om, hvorvidt kommunernes affaldsordninger skal understøttes med etableringen af et fynsk eftersorteringsanlæg.

Organisering, finansiering og tidsramme

Projektet ledes på nuværende tidspunkt af en styregruppe, bestående af udvalgte repræsentanter fra affaldsselskaberne og kommunerne. Det er tanken, at samtlige kommuner og affaldsselskaber

nu opfordres til at tilkendegive om de ønsker deltagelse i styregruppen. Der skal desuden etableres en arbejdsgruppe, som skal bistå i at udarbejde for-projektet, hvor hver forsyning og kommune kan stille med en repræsentant i arbejdsgruppen, eller vælge at lade sig repræsentere af et af gruppens medlemmer. Det anbefales fortsat, at arbejdsgrupperne refererer direkte til KMDF, men at BMF inddrages i passende omfang, således at proces og større spørgsmål afklares i BMF." (Bilag 02 Infobrev).

Den samlede budgetramme for projektet er sat til 1.200.000 kr., hvor udgifterne fordeles blandt de fynske affalds-/forsyningselskaber, og skal bl.a. være med til at finansiere ansættelse af en fuldtidsressource til projektet. Derudover skal de deltagende parter lægge timer i projektet.

For-projektet forventes at blive udført over det kommende år, så et fælles beslutningsgrundlag forventes at foreligge omkring udgangen af 2020. Der vil løbende blive orienteret om for-projektet stadie og fremdrift. For at sikre et godt informations-flow gennem projektføreløbet udarbejdes en kommunikationsstrategi, der ligeledes indbygges i tidsplanen.

Indstilling

Det indstilles til Borgmesterforum Fyn

- at drøfte sagsfremstillingen
- at tilkendegive om kommunerne ønsker deltagelse i styregruppen samt arbejdsgruppen

Beslutning

Borgmesterforum Fyn drøftede sagen og tilkendegav opbakning til for-projektet. Kommunerne vil byde ind med medlemmer til styre- og arbejdsgrupper.

4. Grøn vision Fyn 2030

Sagsresumé

På Grønt Topmøde Fyn i november 2019 var der stor opbakning til en fælles grøn vision for Fyn og tilhørende handlinger gennem partnerskaber.

Borgmesterforum Fyn besluttede på sit møde den. 26. nov. 2019 at prioritere arbejdet i to spor:

- *Spor 1:* Udviklingen af en grøn vision Fyn 2030 som skal være rammesættende for arbejdet med grøn omstilling og bæredygtig udvikling i et samarbejde mellem private og offentlige aktører
- *Spor 2:* Igangsætning af konkrete handlinger

KMDF har drøftet Erhvervshus Fyns oplæg til det videre arbejde med den grønne vision for Fyn og de konkrete handlingsforslag for 2020. KMDF ønskede at grøn vision Fyn forankres på en tydelig fælles fynsk dagsorden og med indsatser, der med fordel løses i fælles fynsk regi. Det var endvidere vigtigt, at der indtænkes fælles rammesætning, som tager afsæt i den nationale klimalov, KL's anbefalinger og FNs Verdensmål, samt at ambitionsniveauet for både vision og indsatser matcher den politiske ambition på Fyn og tager højde for kommunernes mange indsatser indenfor bæredygtighed og den grønne omstilling.

På den baggrund ønskes en drøftelse i Borgmesterforum om vision, mål og indhold i det fælles fynske samarbejde om grøn vision Fyn 2030 og en vurdering af forslag til fælles fynske handlinger.

Sagsfremstilling

Forslag til en grøn vision for Fyn –" FYN 2030 – Sammen om en bæredygtig fremtid" (bilag 03) bygger på følgende indhold, mål og rammer og fælles fynsk fokus.

Spor 1: Et samlet Fyn for en bæredygtig fremtid

De fynske kommuner, virksomheder og organisationer har hver især indsatser og strategier som danner grundlag for deres bidrag til en bæredygtig fremtid. Men nogle opgaver løftes bedre i et samarbejde mellem kommunerne, mellem forsyninger og private virksomheder, i samarbejde med uddannelse og forskning, eller i samarbejde med borgerne.

Visionen fokuserer alene på det fælles fynske og understøtter og supplerer således aktørernes egne indsatser på områder, hvor samarbejde på tværs udnytter synergier og giver ekstra værdi i form af mere bæredygtige løsninger, stordriftsfordele, koordinering af indsatser, supplerende kompetencer eller systematisk videndeling.

Derfor er visionens fokus at skabe handlekraftige partnerskaber, som gennem konkrete handlinger understøtter målene og en bæredygtig fremtid. Partnerskaberne kan være mellem få eller mange aktører, mellem kommuner eller mellem offentlige og private, og med inddragelse af partnere fra det øvrige Danmark og internationalt.

I den forbindelse rummer samarbejde med borgerne en særlig forpligtelse og mulighed i kraft af deres stærke engagement i klima og bæredygtighed. Det er ambitionen at Fyn 2030-visionen kan forløse dette potentiale og skabe bæredygtige løsninger i hverdagen sammen med de fynske klimaborgere.

Målsætninger for 2030

Visionen tager udgangspunkt i FN's Verdensmål for en bæredygtig udvikling. Det åbner for en bred tilgang til økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed. For at sikre fremdrift fokuserer visionen i første omgang på udvalgte målsætninger, som samtidig udgør nationale og internationale fokusområder:

- *70% CO₂-reduktion i 2030 (mål 7 – bæredygtig energi)*
- *60% genanvendelse i 2030 (mål 12 – bæredygtig produktion og forbrug)*

- *Verdensmåls boblere*

Nye mål kan opstilles i takt med at lokale behov opstår og nye muligheder viser sig indenfor rammerne af FNs Verdensmål og de nationale og internationale aftaler.

Effektmål og opfølgning

Effektmål og opfølgning skal sikre at indsatserne bidrager til de fælles mål og fremme de mest effektive midler. Hvert partnerskab opstiller mål for handlinger og synliggør bidraget til de fælles mål. Enkelte fynske kommuner udarbejder allerede i dag tillige regnskaber og handlingsplaner på kommuneniveau. Fra KL og de danske regioner lyder anbefalinger om tilsvarende værktøjer bredt ud til alle danske kommuner. Der afventes kommunernes stillingtagen til dette forud for en drøftelse af et eventuelt fælles fynsk klimaregnskab.

Spør 2: Forslag til handlinger

Handlinger igangsættes som understøtter visionen og som matcher kriterierne for visionens temaer. Handlingskataloget med tilhørende partnerskaber vil løbende blive suppleret (Bilag 03)

Ejerskab og forankring

Den endelige grønne vision for "FYN 2030 – Sammen om en bæredygtig fremtid" fremsendes til godkendelse i de fynske byråd efter færdig behandling i BMF.

Proces og tidsplan

Der er udarbejdet proces- og tidsplan for dialog med de fynske byråd og øvrige aktører, tilretning og endelig forelæggelse for BMF og de fynske byråd. Se bilag 03.

Kommunikation

Der er et behov for at iværksætte en kommunikationsindsats, hvor Fyn sætter et aftryk som den første landsdel i Danmark, med en fælles vision og samtidig understøtter udviklingen af den grønne omstilling. Udgangspunktet for denne fortælling er, Det Grønne Topmøde, udarbejdelsen af en fælles grøn vision for Fyn 2030, etablering af partnerskaber samt igangsætningen af konkrete handlinger.

Indstilling

Det indstilles til Borgmesterforum Fyn:

- at forslag til grøn vision "Fyn 2030 – sammen om en bæredygtig fremtid" med tilhørende mål og handlinger drøftes med henblik på videre udvikling jf. den foreslåede procesplan
- at der iværksættes en kommunikationsindsats som understøtter den videre udvikling

Beslutning

Borgmesterforum Fyn anerkendte den retning, der er sat på arbejdet med Grøn Vision Fyn.

Borgmesterforum Fyn ønskede at:

- *Der skal øget klarhed over status og muligheder for fælles fynsk målsætning. Det skal stå klart, hvor Fyn er på rejsen mod de nationale måltal (ud fra 1990 tal), der samtidig kan give et klart sammenligningsgrundlag.*
- *Der skal afklares målemetode til løbende evaluering op mod målsætningerne*
- *Når det fynske udgangspunkt og målemetode er klart, tages beslutning om visionens mål og hvorvidt Fyn alene bidrager ind i de nationale mål eller særskilte definerede fynske mål*
- *De igangsatte aktiviteter kan kommunikeres som en del af en fælles fynsk Grøn Vision 2030, der samler Fyn via etableringen af partnerskaber. Kommunikationen af selve visionen afventer klarhed om målsætning og målemetode.*

5. De fynske infrastrukturprioriteringer

Sagsresumé

Transportministeren har besluttet at forsætte arbejdet med en forundersøgelse af Kattegatforbindelsen og har udvidet undersøgelsen til at omfatte en togforbindelse. På den baggrund ønskes der en drøftelse om hvorvidt Fyn fastholder de aftalte infrastrukturprioriteringer.

Sagsfremstilling

Borgmesterforum Fyn besluttede på møde den 26. februar 2019 at fastholde de fynske infrastrukturprioriteringer:

- Tredje spor på E20 (Syd om Odense)
- Timemodellen
- Tredje og parallel forbindelse over Lillebælt
- Letbanen i Odense

Formålet med de fynske prioriteringer er at fremme den fynske vækst og mobilitet og samtidigt understøtte Infrastrukturstrategien 2017-35 "Fyn i bevægelse".

Det er for BMF væsentligt at fastholde et overskueligt antal prioriterede infrastrukturprojekter (fokuseret fælles fynsk stemme) og arbejde målrettet for at gennemføre de fire prioriterede infrastrukturprojekter.

Nyt indhold i forundersøgelsen:

Transportministeren har besluttet at forundersøgelsen af Kattegatforbindelsen også skal indeholde undersøgelse af en togforbindelse for persontransport. Tidligere har forundersøgelsen udelukkende skulle omfatte en forbindelse for biltrafik.

På denne baggrund ønskes en drøftelse af de fynske infrastrukturprioriteringer.

Indstilling

KMDF indstiller til BMF

- at sagen drøftes
- at beslutte om de fire fynske infrastrukturprioriteringer fortsat fastholdes

Beslutning

Borgmesterforum Fyn drøftede sagen og fastholder de aftalte fire fynske infrastrukturprioriteringer for nuværende med fokus på at styrke Øst-Vest-korridoren over Fyn. Hvis forhold ændrer sig, vil det muligvis kalde på en ny fælles fynsk prioritering.

6. MF Møde FYN 30. marts 2020

Sagsresumé

Byregion Fyn afholder forårets MF Møde FYN mandag den 30. marts 2020. De fynskvalgte folketingsmedlemmer bliver ultimo uge 8 inviteret til at bidrage med dagsordenpunkter, der kobler national politik med den kommunale. Der ønskes en politisk drøftelse af mulige fælles fynske emner og indhold til dagsordenen for Borgmestrenes MF Møde FYN, som afsæt for et møde med politiske drøftelser af fælles fynske interesser med nationale perspektiveringer.

Sagsfremstilling

MF Møde FYN er mødeforum for politiske drøftelser af aktuelle og relevante emner mellem Borgmesterforum Fyn og fynskvalgte MF'ere. Her drøftes fælles fynske dagsordener og hvordan Fyn og Christiansborg bedst samarbejder om fynske interesser og landspolitiske dagsordener ud fra et fynsk perspektiv.

De fynske borgmestre kan byde ind med dagsordenpunkter i de kommende uger. De fynske MFere vil ligeledes blive inviteret til at komme med dagsordenpunkter efter mødet i Borgmesterforum Fyn.

Foreløbige forslag til dagsordenpunkter:

- *Det nære sundhedsvæsen og kommunerne*
Kommunerne bidrager aktivt til udviklingen af det nære sundhedsvæsen, men den demografiske udfordring, den øgede specialisering i sygehusvæsenet og en tydelig opgaveglidning mod kommunerne kræver nytænkning af finansieringen og det tværgående samarbejde i sundssektoren. Hvordan sikres, at kommunerne kan udfylde deres rolle bedst muligt i det nye, nære sundhedsvæsen?
Drøftelser kan tage afsæt i erfaringer fra Fyn og behovet for reform af det nære sundhedsvæsen.
- *AB18 og øget bureaukrati*
AB18 trådte i kraft 1. januar 2019. Reglementet har betydet øgede regelkrav, flere indberetninger, indførelse af et nyt digitalt indberetningssystem (Byg & Miljø), krav om løbende opdateringer og en ny rollefordeling. Det har i praksis betydet markant øget dokumenthåndtering, og at AB18 er blevet til alt andet end afbureaukratisering. Der er behov for at AB18 snarest evalueres og justeres i henhold.

Indstilling

Det indstilles,

- at Borgmesterforum Fyn drøfter mulige emner til den politiske dagsorden for MF Møde FYN 30. marts og beslutter hvilke punkter, der skal på dagsordenen.

Beslutning

Borgmesterforum Fyn besluttede følgende dagsordenpunkter for MF Møde FYN:

- *Det nære sundhedsvæsen og kommunerne*
- *AB18 og øget bureaukrati*
- *Udskiftning af signalanlægget på Svendborgbanen*
- *Fælles fynsk perspektiv på udligningsreformen**

Dagsordenens sammensætning skal sikre god plads til de politiske drøftelser.

**) Der tages forbehold for at punktet kan udelades afhængigt af de pågående forhandlinger*

7. Eventuelt

Der indkom ingen punkter til eventuelt